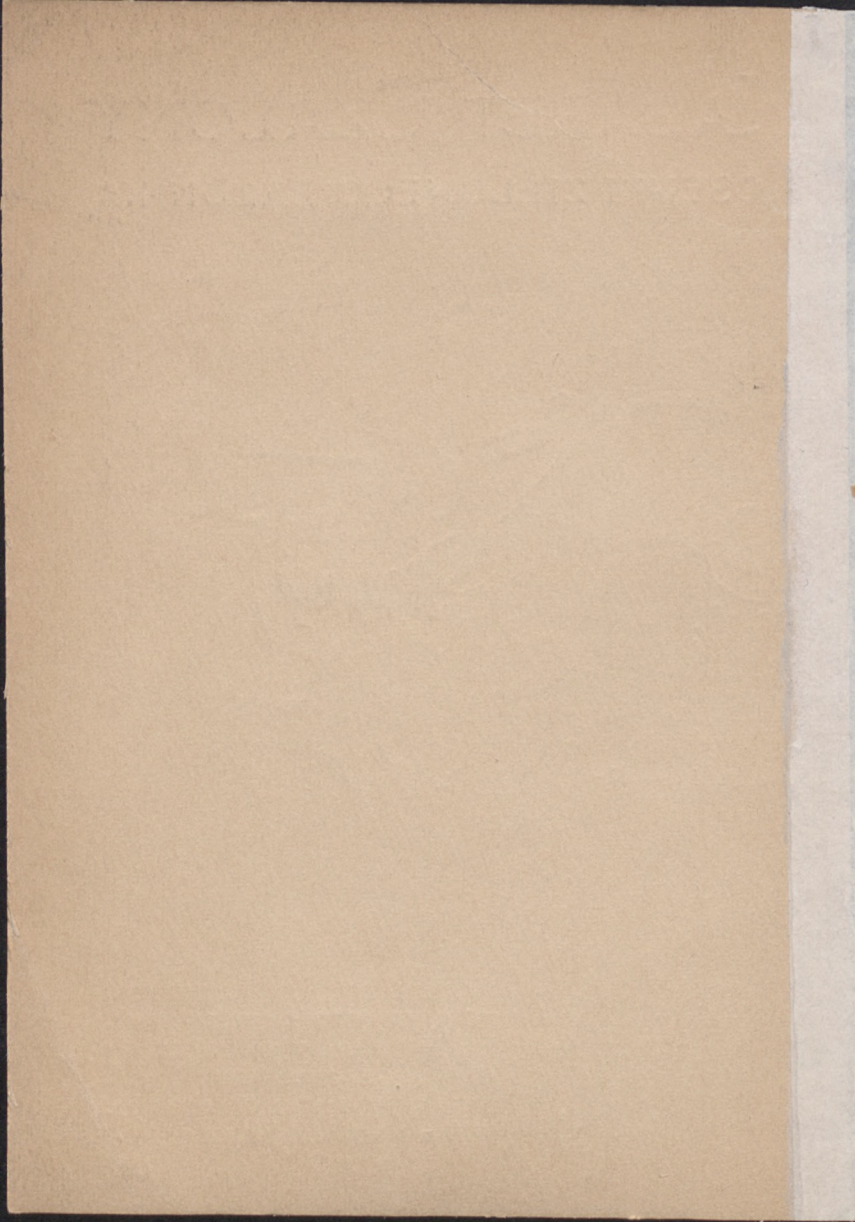

KABARET SZALONY

PIOSENKI ZIELONEGO BALONIKA

NAPISAŁ EDWARD LESZCZYŃSKI
WINIETA WITOŁDA WOJTKIEWI-
CZA ◻ KRAKÓW 1908 ◻ SKŁAD
GŁÓWNY W KSIĘGARNI G. GE-
BETHNERA I SPÓŁKI W KRAKO-
WIE ◻ NAKŁADEM AUTORA ◻ ◻

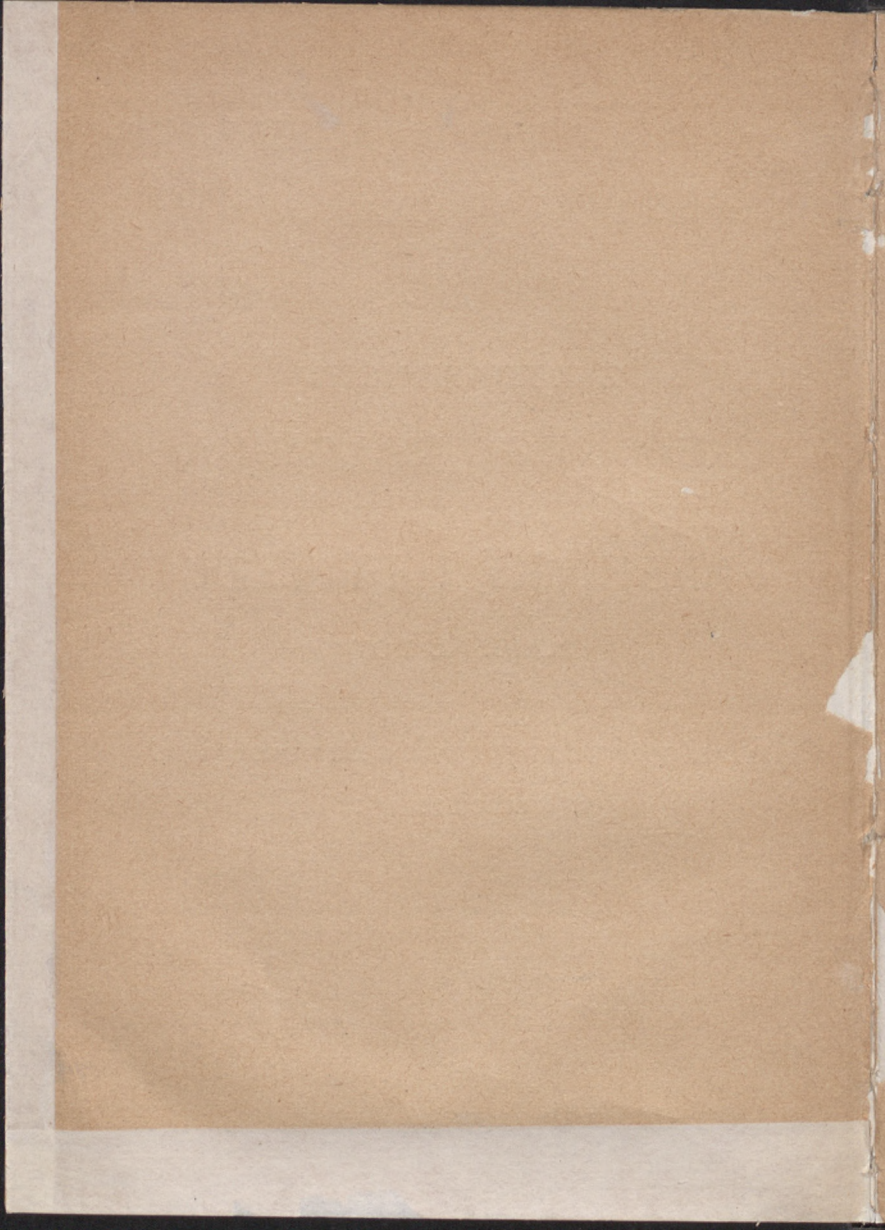
Z WYDAWNICTW
»ZIEŁONEGO BALONIKA«:
PIOSENKI I FRASZKI

NAPISAŁ BOY

SKŁAD GŁÓWNY KSIĘGARNIA GEBETHNERA I SP.

W KRAKOWIE 1908

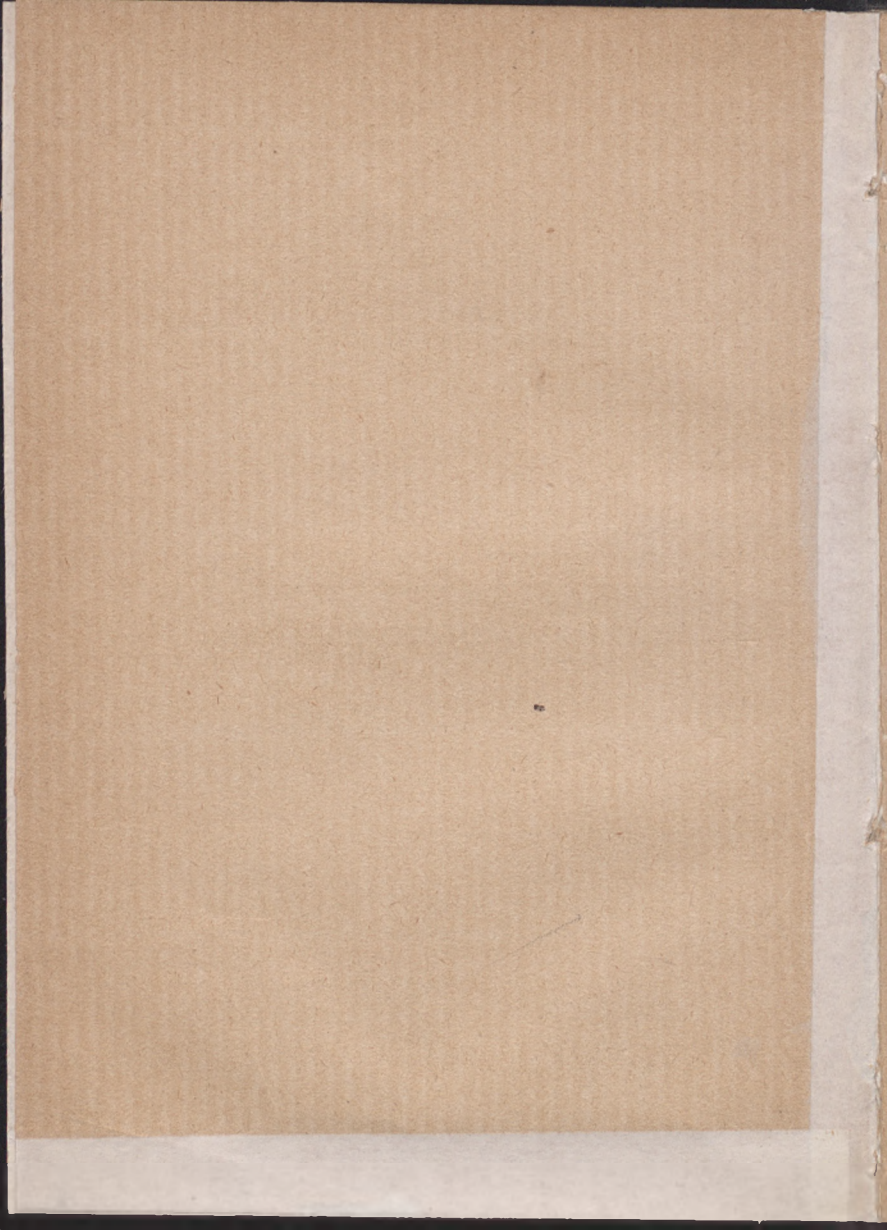

KABARET SZALONY

PIOSENKI ZIELONEGO BALONIKA

KABARET
SZALONY
PIOSENKI
ZIELONEGO
BALONIKA

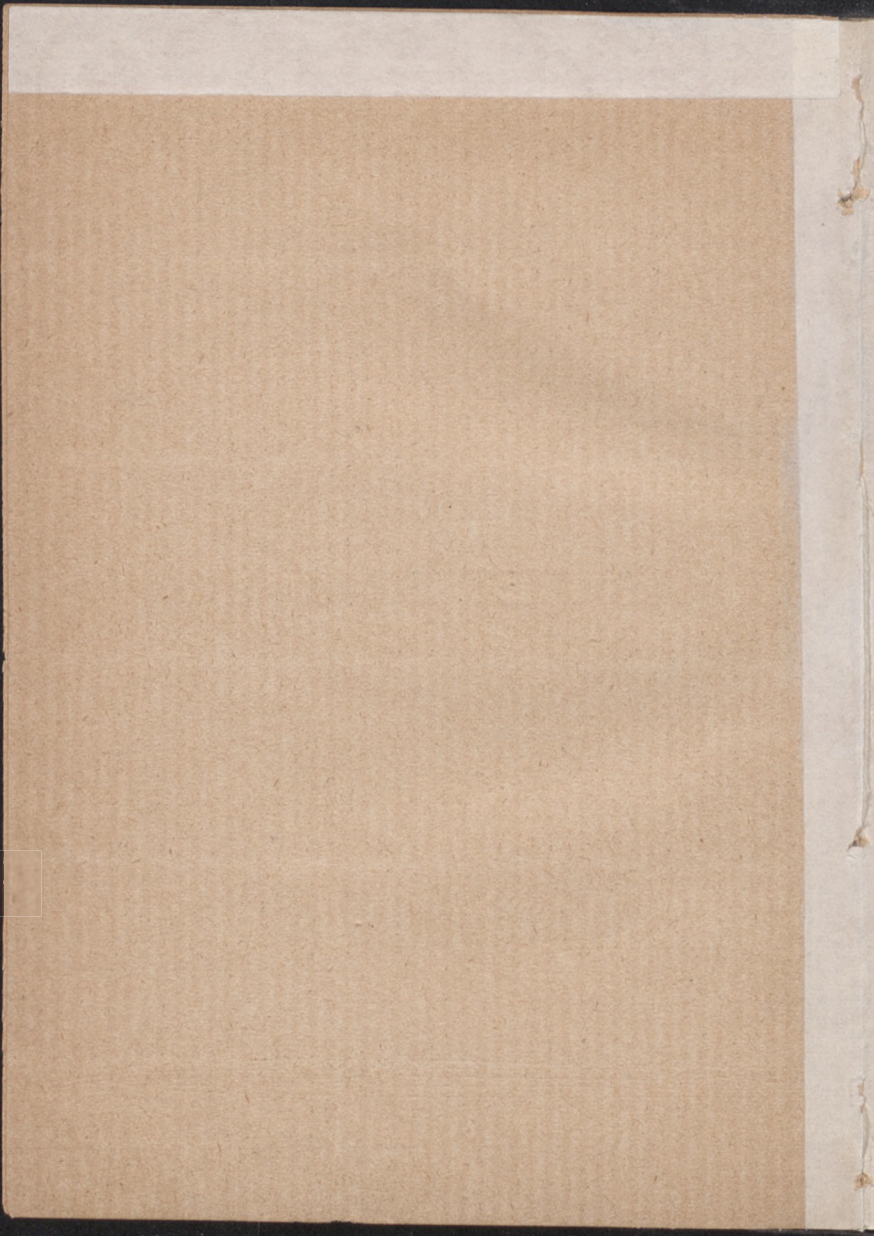
NAPISAŁ EDWARD LESZ-
CZYŃSKI · KRAKÓW 1908
SKŁAD GŁÓWNY W KSIĘ-
GARNI G. GEBETHNERA
I SPÓŁKI W KRAKOWIE
· NAKŁADEM AUTORA ·

252860

KABARET SZALONY

Noc była. Od Michalika bram
wyleciał zgiełk — ciosów huk.
Pociski krzyków wałę w dźwierze
aż pękły; w mroku tam
korowód dziwny, zadrzał bruk —
na przedzie koń, chimera-zwierzę,
z kopyta rwie centaur skrzydlony;
długimi ściga go ramiony
szkielet człowieka.

Na czasce jego włosy-mech,
kabaretowy potępieniec;
ściga go śmiech: szalenie!

Centaur ucieka
droga daleka
więc za nim w cwał,
jak który stał,
orszakiem mar
nim pryśnie czar —
Ha, to kabaret szalony.

Zakręć ulicy. Centaur na zadzie
przysiadł, kopytem
znak dał gromadzie.

Pod kopytową batutą maestra
zagrzmiała z zgrzytem
dzika orkiestra.

Hukają konchy z zwiniętej ręki,
bandurki dźwięki
płaczą półgłosem,
wzdychają skrzypki z kochanki włosem;
rzną takt ochoczo
basów postronki,
śmiechem chichoczą
kieliszków dzwonki.

Aż w głos zagrzmiała
ciężba rozgrana:

Oj, dana, oj dana!
Centaur ucieka,
droga daleka,
więc za nim w cwał,
jak który stał,
orszakiem mar,
nim pryśnie czar —
Ha, to kabaret szalony

Błyskiem wśród kroków
tęskniących staccat
ktoś z ram ulicznych,
zdarł bezkrytycznych
krytyków plakat.
I coraz raźniej,

---

coraz namiętniej
z wichrem w przegony
po bruku tętni
orszak szalony.
Odskok od ziemi
niesie ich górą,
piersi jak miechy
dyszą wicherą.
Skrzydlaty potwór
w poświstach przodem
w okienny otwór
runął z pochodem.
Czar im odemknął
rygle okiennic,
już pochód przemknął
w korytarz ciemnic;
to Jagielloński
gmach biblioteczny,
tam ogon koński
zmiótł śmieć zbyteczny;
wraz inni czyszczą
stajnię Augiasza
i w palce świszczą —
Hej, nasza, nasza!
Lecz już z poddasza
Centaur ucieka,
droga daleka,
więc za nim w cwał,
jak który stał,

---

orszakiem mar
nim pryśnie czar —
Ha, to kabaret szalony.

Na dwór wawelski
orszak dyabelski
lotem się wspina,
tam żółcią znaczy,
co przeinaczy
jaki Puzyna.
W pałacach sztuki
kreśli nauki,
nos wściubski wtyka
w ogromne luki,
kędy się Styka
z sztuką nie styka
i tam zostawia
jadów ornament,
papugę, pawia,
co Polskę zbawia
przez rozłęczony
ogon wzniesiony.
Lecz głosów zamęt
kroki przyśpiesza,
garnie się rzesza,
Centaur ucieka,
droga daleka,
więc za nim w cwał,

---

jak który stał,
orszakiem mar,
nim pryśnie czar —
Ha, to kabaret szalony.

Po przez muzea
zdobne w trofea
ojczyzny
z śpiewem, łoskotem,
przewiewa lotem
miejskie stęchlizny;
i znów powietrzem
bard blondobrody
z rozfryzowaną
brodą czesaną
śmiga w zawody
z malarzem kpiarzem
o cielsku wrażem,
za nim gadulski
dyabeł huculski,
jako na sabat
jedzie na żerdzi,
pyskiem się sierdzi
a pędzlem macha,
jako językiem
chwacko a z krzykiem.
Z nimi gromada
a wszyscy z wrzawą,

---

dziką zabawą
w lewo to w prawo
skokną, odskokną.
Ten i ów wpada
przez szyby w okno,
panienkom w łóżka
szepcze do uszka,
że życie czeka
na ich serduszka —
i dalej leci,
bo księżyc świeci,
Centaur ucieka,
droga daleka,
więc za nim w cwał,
jak który stał,
orszakiem mar,
nim pryśnie czar —
Ha, to kabaret szalony.

Godzina bije.
Hejnał przedranny.
Wokoło wieży
Maryi Panny,
powietrznym kręgiem
wokół korony
trzykroć się wije
orszak szalony,
aż podobłocznie

---

w zachód księżyczny
szybować pocnie
tłum fantastyczny.
Tam malarz-widmo
pod chmury wydma
długie nożyca
wyjął z nienacka,
z chmur księżycowych
wystrzyga cacka
i w mgłach tęczowych
rzuca w powietrze
i mkną w przestrzenie
blade, wciąż bledsze,
aż wiatru tchnienie
w nicość je zetrze.
W tłumie się rusza
widmo kontusza.
Krzyknął: drużyno!
»Stań tu waszmość za kolejją!« —
Księżyca strugi
w gęby się leją,
księżyca wino
marom smakuje.
Świt już się snuje —
Centaur ucieka,
droga daleka,
więc za nim w cwał,
jak który stał,
orszakiem mar,

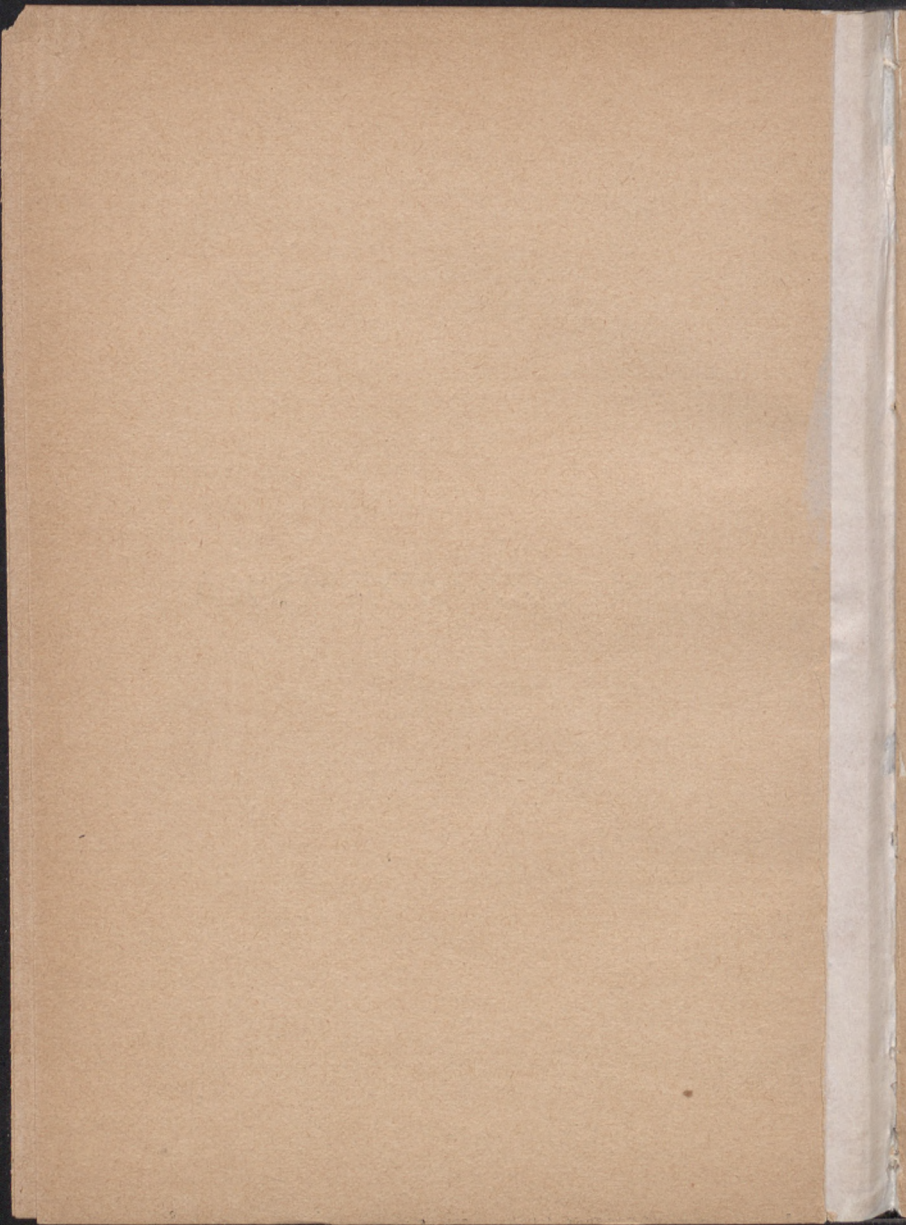
---

nim pryśnie czar
nad polską ziemię,
nad polskie plemię —
Ha, to kabaret szalony.

PIEŚŃ SZAMPAŃSKA

Oto jest pieśń, co się śmieje,
oto jest pieśń wyuzdana;
rodzi się, nim kogut pieje,
noc w noc, z wystrzałów szampana.

Lekka, swobodna, jak dziecię,
wiotka jak palmy łądyga,
młyńcami rymów tak śmiga
jak pirueta w balecie.

Bakchantka z lekka hulaszczą,
miłosnych pełna wciąż czarów —
świat ją potępi, a zwłaszcza
skryte kokoty buduarów.

Szaleńcy wieczycie młodzi,
dumni i wolni jak ona,
patrzcie, to do was przychodzi
pieśni ta figlarka szalona.

Na globie stojąc, kuplety
śpiewa z pod niebios gloryetki;

---

z mgły ma jedwabie subretki,
z słońca i gwiazd kastaniety.

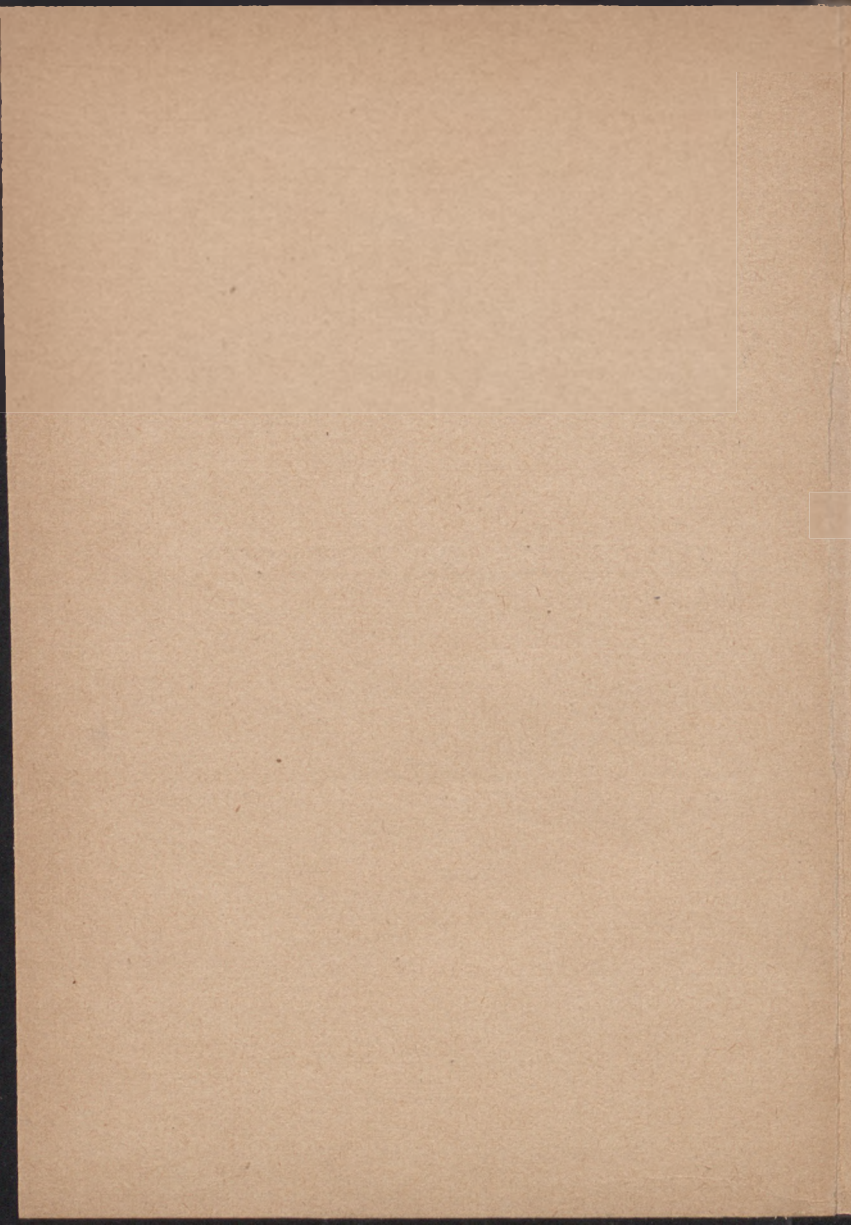
I tańczy w bakchicznym szale
i tańcząc gwiazdami brzęczy;
z nogi jej w tańca zapale
opadła podwiązka z tęczy.

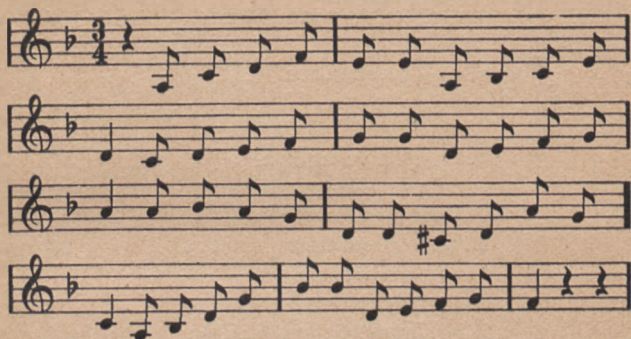
– Oto jest pieśń, co się śmieje,
oto jest pieśń wyuzdana;
rodzi się, nim kogut pieje,
noc w noc z wystrzałów szampana.

PIOSENKA PATETYCZNA*)

*) Melodya: Xavier Privas »Chanson d'adieu«.

Dziesięć lat już mija
a wspomnienie tli
i serce zabija
pamięć dawnych dni;
przeszłość się rozwija
w sercu, które śni,
a pamięć jak żmija
wciąż kąsa i drwi.

Krwawa rana broczy
choć to dawny czas,

---

gdym twe cudne oczy
ujrzał pierwszy raz;
w twoich oczach na dnie
przyczał się śmiech,
jeszcze głębiej na dnie
ujrzałem w nich grzech.

Oczy tajemnicze
odstłoniły mi
pragnienia zbrodnicze
twojej dziewczęcej krwi,
i wraz pokochałem
dzikie serce twe;
twem dziewiczym ciałem
pragnę poić się.

Z poblądłych rumieńców
odgadłaś mi z lic,
żem jest z tych straceńców
co nie mają nic.
Zwabion twą urodą,
gdym ci legł do stóp.
twoją hańbę młoda
dałaś mi na łup.

Jam już nie pamiętał
ludzkich win ni kar
odkąd mię opętał
twój zbrodniczy czar.

Twe oczy szalone
gały w szczęścia mgłę;
czułem, że w nich tonę,
czułem, że cię chcę.

Lecz często piekielny
przejmował mię strach,
gdy twój śmiech bezczelny
załamał się w łzach;
czułem w takie noce
w upojeniu ciąż,
że się w nas szamoce
i rozpacz i szął.

Raz gdym nieszczęśliwy
drżał w obłędzie win,
wtedyś mi straszliwy
wyjawiała czyn.
Twey miłości dziecko
i rozpaczy płód
zabiłaś zdradziecko
u cmentarnych wrót.

W twe szalone oczy
zły obłąd się wkraść,
czułem, że się mroczy
groźnym kirem świat;
i coraz posępniej
na okół i w nas —

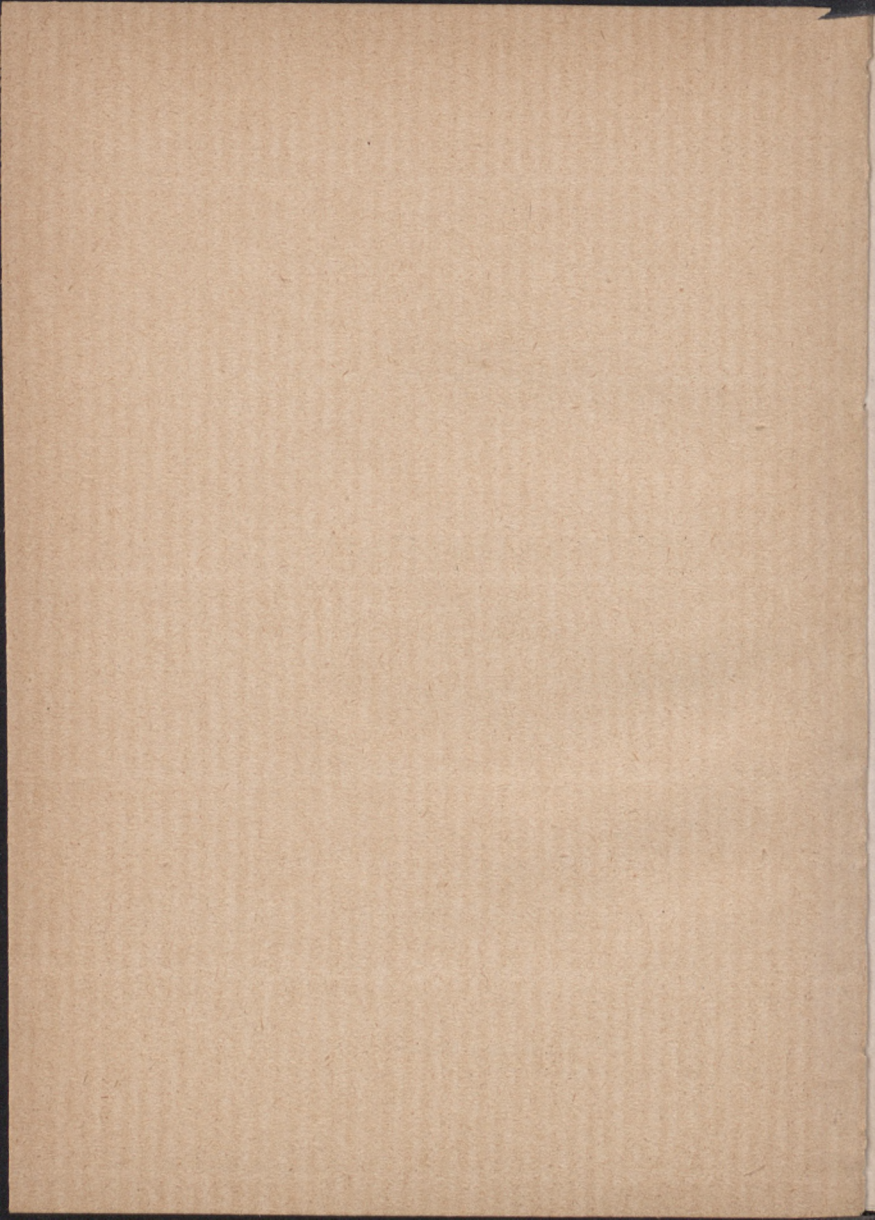
oboje występni
i tak biedni wraz.

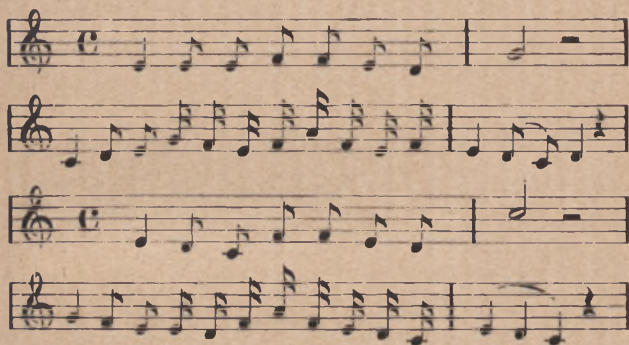
W nocną raz wicherzycę
zerwałaś się z snu,
uciekłaś w ulicę
wśród nocy i dżdzu.
Jakbyś swe paniństwo
przypomniała w snach,
gnało cię szaleństwo
biczował cię strach.

Dziesięć lat już mija,
a wspomnienie tli
i serce zabija
pamięć dawnych dni;
przeszłość się rozwija
w sercu które śni,
a pamięć jak żmija
wciąż kąsa i drwi.

WSPOMNIENIE*)

*) Melodya: »Tu me disais« Delmeta.

W minionej wiosnie kwitły bzy,
pachniały szczęściem złote sploty twych war-
pytam żałośnie dziś, gdzie ty? [koczy;
Wspomnienie w sercu szczęście wraz i ból jednoczy.

Na mem ramieniu w błogim śnie
przymknęłaś twoje cudne, cudne, cudne oczy;
mkną w upojeniu jasne dnie,
jakkdyby sen bajeczny w błękitów przeźroczy.

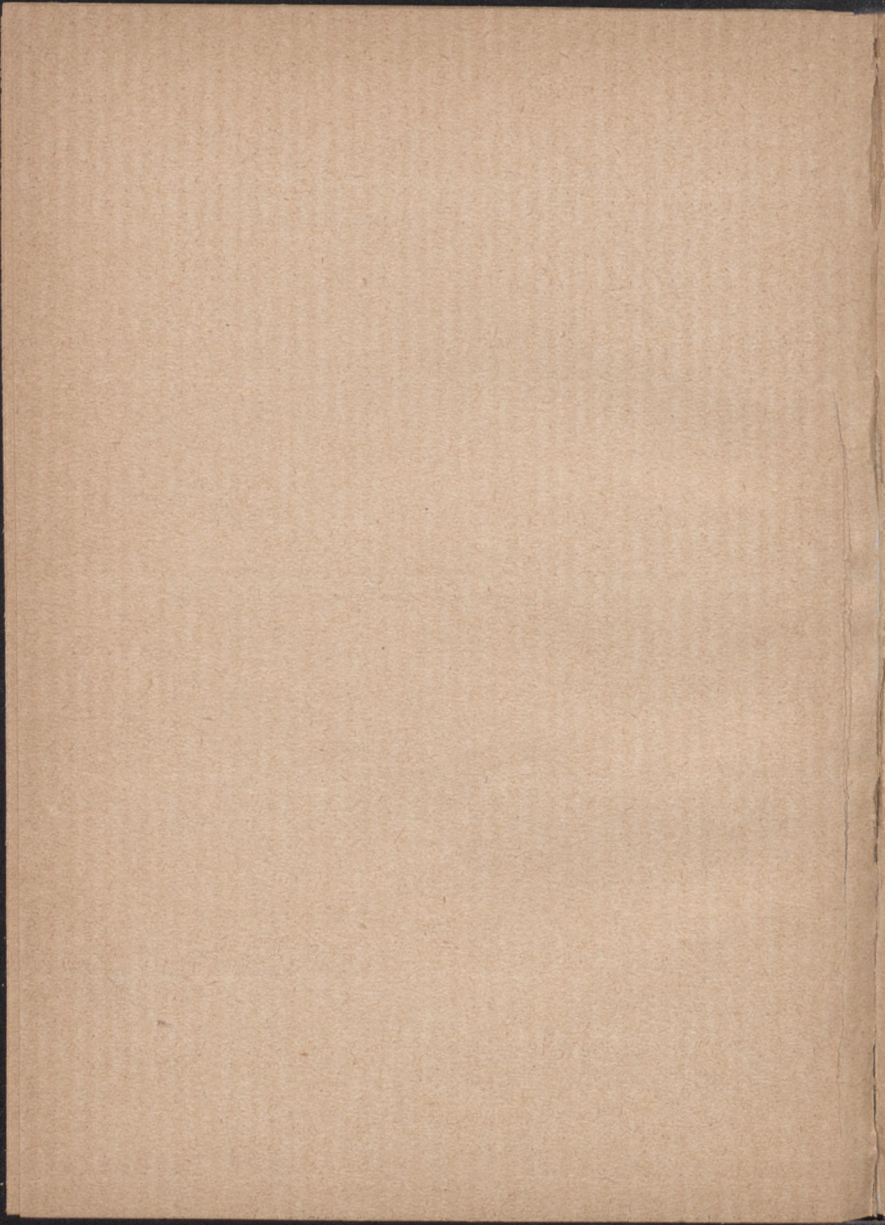

Wszystko spoczęło w grobie tam —
patrzę na ciebie, dziewczę, jak na sen uroczy;
skąd to się wzięło nie wiem sam,
że jeszcze łza ta dawna me źrenice mroczy.

NA OTWARCIE KABARETU

Więc znów jesteście na widowni
śmiechu,
oczekujący już i ten wymowni,
że niewyzbyci bezwładności grzechu
i żrącej nudy i złowróźbnej czczości,
rozsadzającej i mózgi i kości.

Znać jeszcze na was zeszłoroczny przesył
(kabaret bowiem rok nowy zaczyna)
zdrada was dziwnie niewyraźna mina,
że z przesyconych wielu żaden niesył,
że oszołomił was życiowy fuzel
i że powraca tosamo, tosamo,
co śmiechem brzmiało w twych sklepieniach jamo —
Evoe! życia odwieczny karuzel!

Karuzel myśli pod czaszką maniaka,
karuzel śmiechu i pstrej bezmyślności,
karuzel kłamstwa, ambicyi i złości,
karuzel żalu, karuzel Polaka.

Nocą raz błędząc zmierzałem ku plantom,
a planty jednym były karuzelem;

---

przypatrywałem się znanym birbantom,
nadętym głupcom, fryzowanym frantom,
rogatym mężom, wiedzy arogantom,
królowom balów, fiksów, twarzy wielem
znajomych znalazł, jeden był minstrelem,
ten Sanszo-Panza, ów poliszynelem.
Kobiety, rzekłbyś, że Madonnom Santom
podobne z twarzy, ale z świeckim celem
sukienki wznosząc, lecz niezgrabnie trochę
pokazywały dziurawą pończochę.

Była tam jedna, co poezję w locie
umiała chwycić, a ludzkiej tęsknocie
piąć się kazała jak bluszczu akantom
ku swego serca niezdobytej cnocie.
Pragnienia dawne zamknąwszy na kłódkę,
kokietowała na zimno z boemą,
czasami tylko rwąc leśną stokrótkę
marzyła: *il m'aime, beaucoup, énormément.*
Inna znów bladym uśmiechem kłamiąca...
lecz wiersz ten zgasłym sentymentem trąca
i zapomniałbym wśród przypomnień wielu,
że o plantowym mówię karuzelu.

Znajomi bowiem tam i niezajomi
wsiedli na różne dziecinne zabawki,
drewniane konie, kołyski, huśtawki,
zawirowało ogromne kolisko

---

z drzewami, z ludźmi, więc mrokiem kryjomi
to znowu w świetle przemýkali blisko
przed moim wzrokiem — potworne bawidła
jakby w gorączce obraz malowany,
aż mi ta dziwna maskarada zbrzydła
i przypomniałem, że jestem pijany
i w biegu wstrzymał się krąg rozigrany
i ludzie poszli do domu układnie —
zostałem w nocy sam, trochę bezradnie,
trochę żałośnie, trochę fantastycznie,
trochę samotnie, trochę ironicznie
myśląc, że jednak coś się mieści na dnie
pijanych widzeń, i że w środku miasta
jest potwór nudy, co wieże przerasta
ogromnem cielskiem i plantami kręci —
tak myślę ciągle i ta myśl mię smęci.

O, módz od myśli takiej uciec w skrytość
leśnej polany, co serce zachwyca,
w tyle zostawić całą życia lichosć,
w pogoni wiecznych ekstatycznych skupień
kręcić się w kółko na smyczy księżyca
w manężu pięknem nęcących ogłupień!
Jest, jest, nie umarł odwieczny romantyk,
czar jego złudzeń niech zawsze się święci —
Wiersz mi znów dawny zapachniał w pamięci
smętkiem, jak cudnych bibelotów antyk.
Z nim chciałbym zostać, lecz duch czasu czujny
w puch mi go rozbił przez okłask potrójny.

Potrójny oklask po dniach wielu pierwszy
rozebrzmiał znowu dzisiaj w kabarecie.
Słuchając dobrze, więcej w nim znajdziecie
(jeśli brzmiał dobrze) niż poklask dla wierszy,
niż powitalne dla produkcyi brawo,
bowiem znajdziecie śmiech i śmiechu prawo,
a myślcie jakiej nieraz trzeba męki,
by taki oklask padł z człowieka ręki.
Więc choćby w męce, niech się śmiech wyzwala
z tego, co więzi, co boli i kała,
aż stanie słowa wolnego trybuna,
a giloty na szyderstw na kołtuna,
areopagom spleśniałym na opak
nowego życia stworzym areopag.

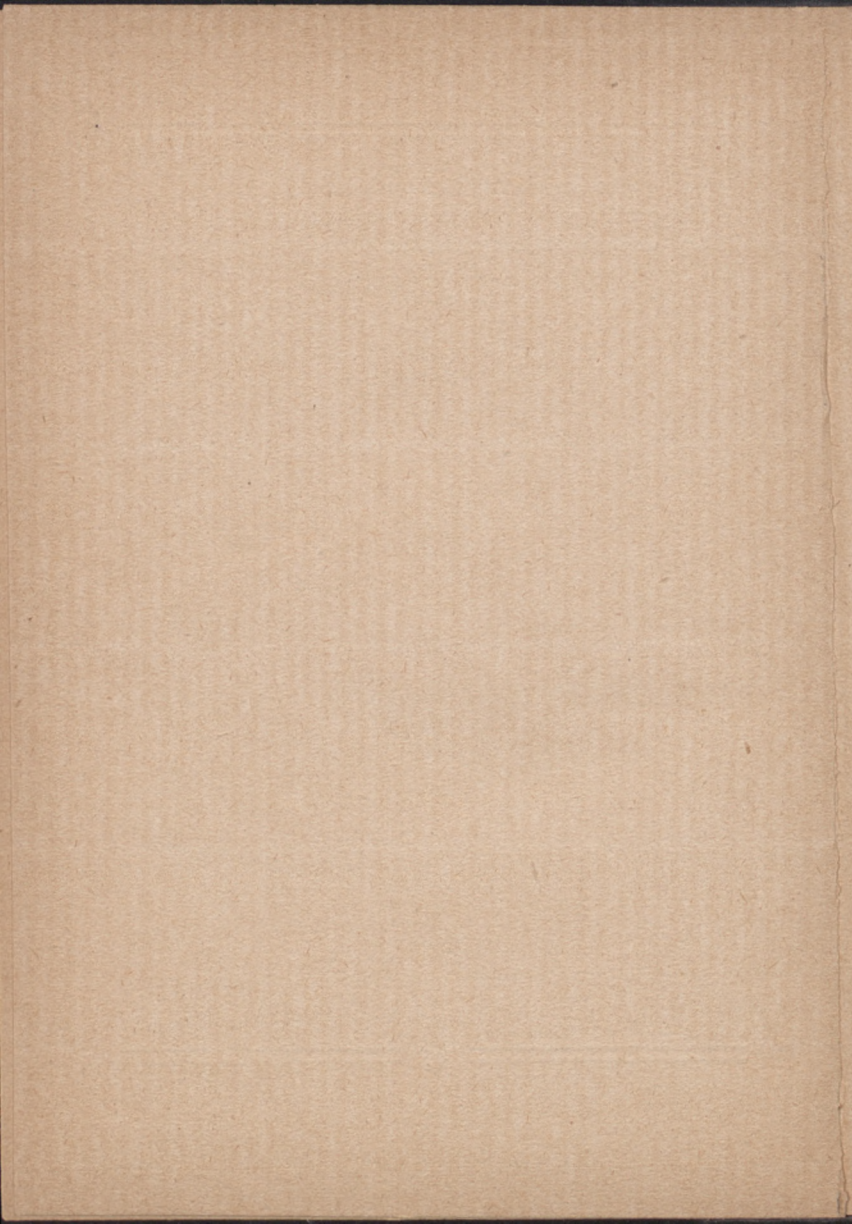
Niech z winogradem i z pieśnią bez troski
wtargnie Dyonizos rozśmiechnięty, boski;
słowa i tony z świeżą ochotą
w harmonie nowych dźwięków się spleją,
a nie dbam o to,
że grę swobodną
głupstwem lub psotą
nazwie niegodną
krytyków klika —
rymem jak złotą
kulą wesoło
ugodzę w czoło
znawcę krytyka.

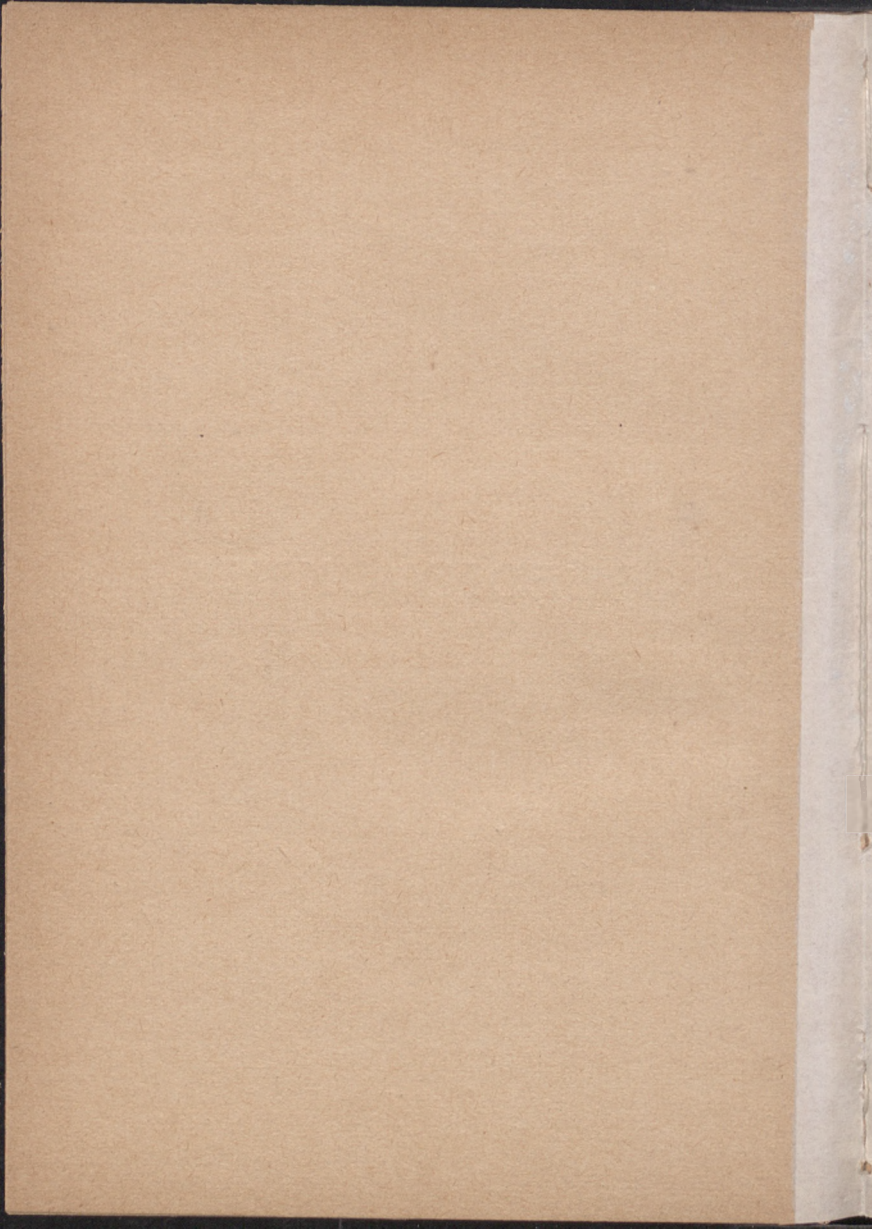

Niech tylko każda dźwięków arabeska,
każda pieśń nowa, każda nowa kreska,
każdy śmiech szczery, każde drgnienie rzęs
ma swoją wagę, i czucie, i sens.

OBŁĘDNY OKRĘT

Po niezbadanej wód głębinie
samotny okręt w bezkres płynie;
posępna trzodzi się załoga,
nikt nie wie, gdzie się skończy droga;
tajne się w duszach lęgną smutki,
bo na pokładzie zbrakło wódki.

Dokoła morze wielkie, smętne —
pragnienia dzikie i namiętne
leczą w ocean pustki wielkiej
— hej, wódki, wódki choć kropelki!
i z morza w głuche rwą niebiosy
— hej, zamiast deszczu wódki rosy!

Tak długo błądzą przez odmęty,
że na pokładzie syn poczęty
krzykby swój złączył z krzykiem mewy —
lecz się ostały w domu dziewy,
więc majtki biedne bledną biednie,
obmierzyły chleby im powszednie,
a kto w niemocy bardziej krewki —
z rozpaczą krzyczy: wódki, dziewki!

Porwane żagle, skrzypią reje,
porwane żagle i nadzieje,
a tu raz burza w krąg szaleje
lub cisza trzyma na uwięzi.
Spragnione wódki gardło rżęzi;
dawno już, dawno, gdy ostatni
łyk rozdzielono w sposób bratni;
kapitan równość kochał, zaczem
skropiono gardła rozpylaczem.

Dawno już, dawno, i myśl błędna
lećąc szlakami wód słonemi
roi wciąż cudny dziw tej ziemi,
gdzie w izbie siedzi żona zrzędna,
igrają dzieci jak motylki,
a w karczmie kędyś tam przy śpiewce,
przy pełnej czarce i przy dziewce
hulają w mieście morskie wilki.

Dawno już, dawno... naraz, cuda!
na skraju nieba błyszczą wieże,
zbliża się, rośnie port, wybrzeże,
lśnią ciał kobiecych piersi, uda —
a prosto z skały — dziw nad dziwy —
wytryska strumień wódki żywy,
wionie aromat nieomylny,
niezapomniany, boski, silny.

Tam płynąć! z dziewczką tam się bawić!
Pijaństwem zalać dawne smutki!
Tam życie śmierci przeciwstawić,
a morzu wody – morze wódki!
Tam szaleć, choćby potem z nędzy
ginać – hej, wiosła prędej! prędej!

Pracują wiosła – cóż u dyabła?!
cudne się w oczach mgli wybrzeże,
w sercach nadzieja znów osłabła,
chylą się drzewa, wałą wieże,
fata morgana, sen, widziadło,
wszystko zamarło, zgaśło, zbladło,
wszystko zniknęło w mgłach ułudy –
zostało morze, morze nudy.

I tylko fale w krąg złowieszcze
w nieznany bezkres mętne płyną,
czasem się komuś we śnie jeszcze
śni przemieniona woda w wino –
i tak dzień za dniem wśród bezbrzeży
obłądny okręt w pustkę bieży.

Czyli przez pragnień, wstrętów piekło
dopłynię wreszcie w przystań wódki?
nie wiem – lecz wyście tą załogą,
co wśród żeglugi z krtanią spiekłą

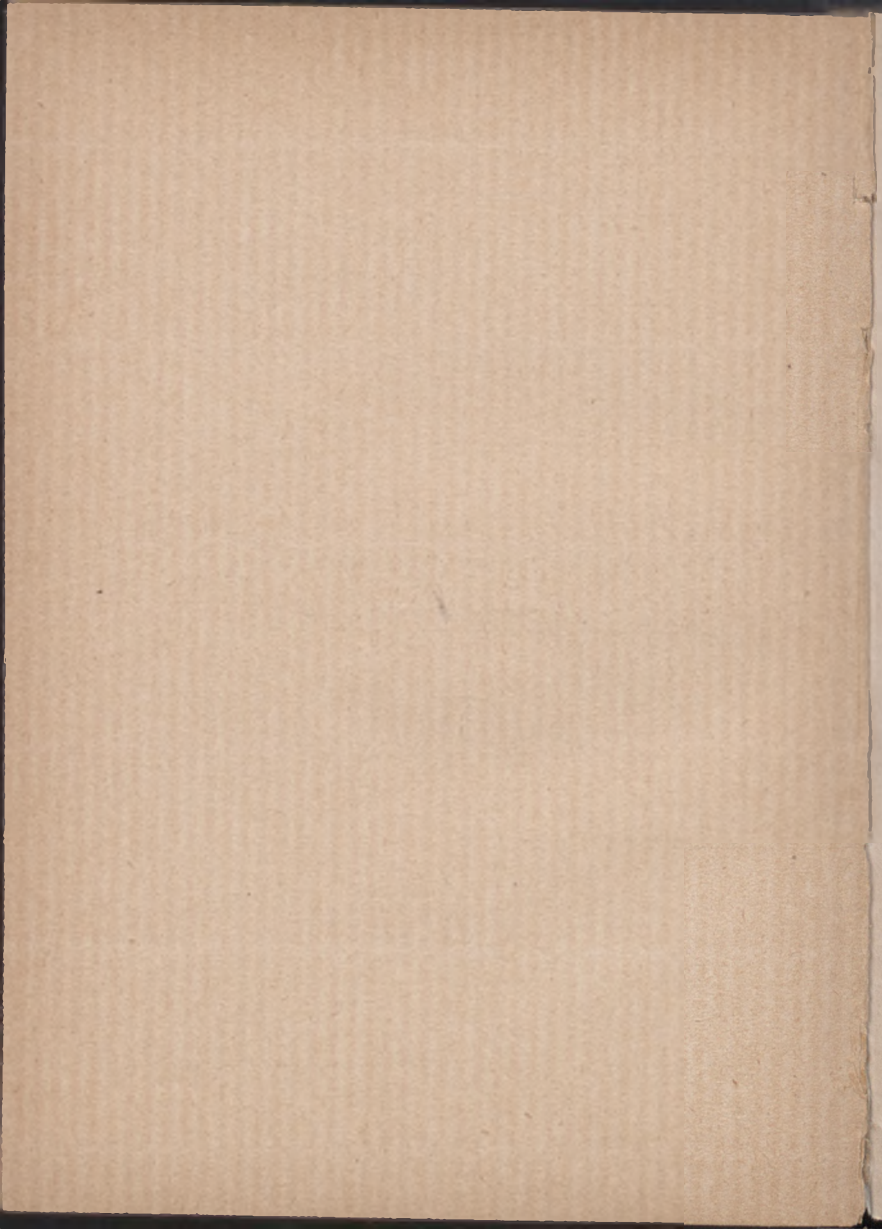

---

stanęła w porcie na czas krótki;
więc przed nieznaną jutra drogą
w szaleństwie choćby chwilę żyjmy,
jutro odpłyniem w dal — dziś pijmy!

NA IMIENINY DYREKTORA
KABARETU STASINKA

O, jamo, jamo!
w przeszłość odpływasz
a wzrok porywasz
ku swoim bramom
zamknionym wkrótce,
– przy nowej wódce
będziesz tąsamą?
O, jamo, jamo!

Kto raz zrozumiał,
czem szampan szumiał,
czem grała krew,
ten w »maków« ciszy
i w zgiełku słyszy
tajemny śpiew;
śpiew przemieniony,
w którym brzmia tony
różne,
lecz niepowszedniej
harmonii jednej
służne.

Oddaj ty jamo
uśmiechy damom
dłużne,
sadło sprosności
oddaj radości
eunucha,
brzuchowi oddaj
co było brzucha,
Michalikowi
oddaj ty pieniądz,
czasu paszczęce
cegłę i kamień,
a sama w nowe
barwy się mieniać,
w śmiech wyzwolony
cała się zamień.

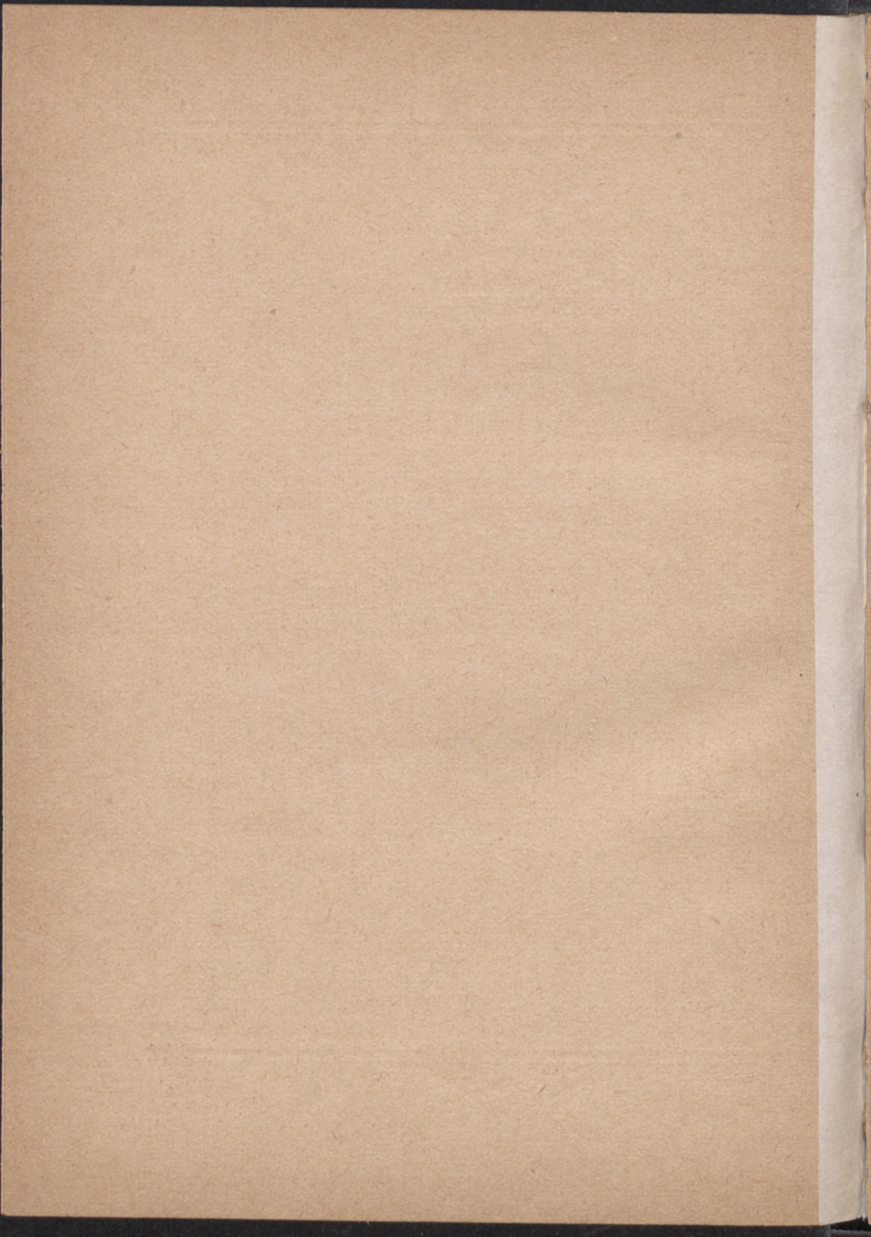
A ty, co w ręce
władzy swej łaskę
dziejysz, Stasinku,
stukaj nią, stukaj,
a coraz raźniej
i przy dzisiejszym
bacz upominku,
żeś znalazł łaskę
jak drugi Tukaj
w przyjaźni;
bo twe po śmierci
ciało na ćwierci

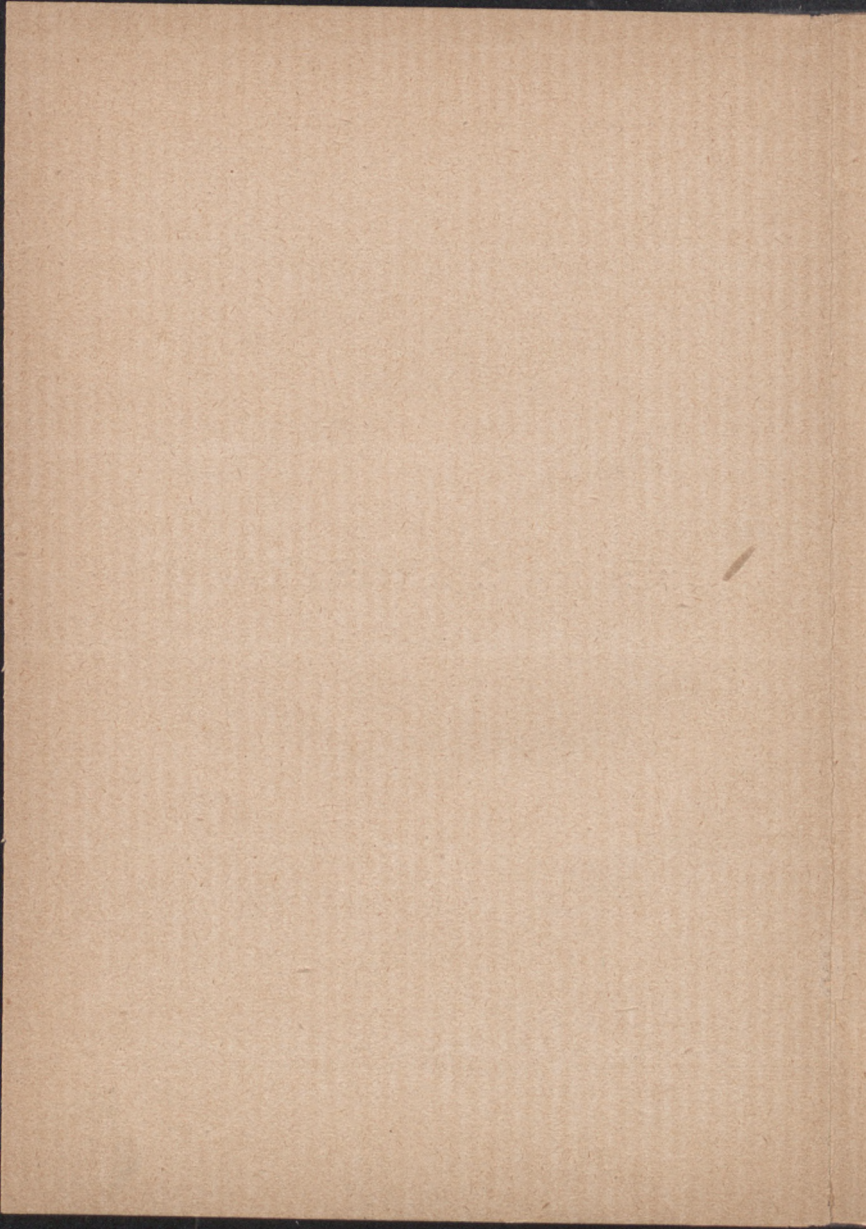
się potnie
i w spirytusie
rozkaże mu się
ożyć powrotnie —
a gdy ożyjesz,
znów się napijesz
ochotnie.
Idei wierny,
jak mąż pancerny
na boje,
pognasz do jamy,
gdzie się spotkamy —
W Twoje!...

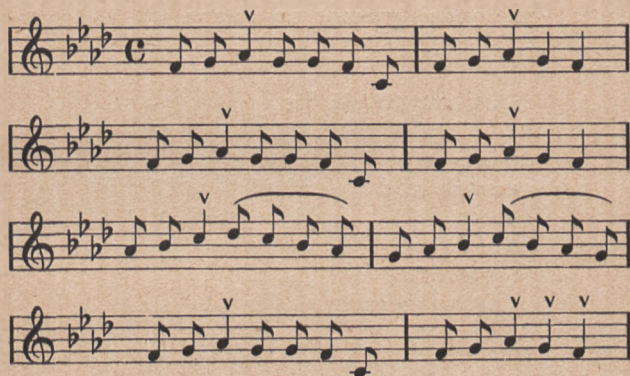

PIOSENKA O GRUSZKACH*)

*) Melodya: »Danse du ventre«.

Jest w przestrzeni astralnej
raj Mahometa,
gruszek, które tam rosna,
taka zaleta,
ze we wnętrzu tej gruszki
cztery siedzą dziewczuszki,
czterech dziewic cud nagi,
dziewic bez blagi.

Gdy do raju kto wstąpi,
choćby bez grosza,
temu Ałłah postawi
gruszek pół kosza;
zjada bez konsumacyi
za dnia i przy kolacyi
w każdej gruszcze po cztery
dziewy desery.

Aż zdarzyło się kiedyś,
że raj zaniemógł,
zmarły tetryk, tabetyk
gruszek jeść nie mógł.
Wtedy Ałłah rzekł w gniewie:
pocóż gnić wam na drzewie,
lepiej idźcie w świat dalej,
gdzie są zgłodniali.

Wstrząsnął gniewną prawicą
drzewo gruszkowe,
lecą gruszki na Kraków,
lecą na głowę.
rozprysły się na sztuki,
zaroily się bruki,
wre w ulicach zabawa,
niby Warszawa.

Ałłah w swej przezorności
dał im sukienki,

---

by uwadze Flattaua
uszły panienki,
Nikt nie wiedział, że z gruszki
rajskiej są te dziewczuszki,
cały Kraków się pyta,
skąd ta elita.

Więc ogarnął niepokój
miejskie piękności,
za to Sauer i Bauer
kontent z tych gości;
bo choć z rajy hurysa
ziemską słodycz wysysa,
choć sok z gruszki wspomina,
woli sok z wina.

Chórem wdzięki ich wielbią
chłopcy kulturne,
koło babskiej spodnicy
chodzą jak durne;
psychiczne komplikacje
utrudniają sytuację,
jałowe adoracje
to ich sensacje.

Jeden z nich rezonuje:
jeszcze nie zaraz,
mógłbym mieć piękna damo
z tobą ambaras;

---

wielka w tem jest zawitość
czy też dawna ma miłość,
choć już podobna snowi,
się nie odnowi.

Drugi z nich mówi dumnie:
muszę wprzód zbadać,
czy bez ujmy mi wolno
z tobą się zadać;
może w słabym momencie
wzięta nagle ta chęć cię,
jutro może się stropisz,
z żalu utopisz.

Trzeci z nich temi słowy
romans zagaja:
jadę do Lindewize,
poczkaj do maja;
kocham cię, ale pierwszej
pozwól mi leczyć nerwy,
wielka stąd w przyszłej wiosnie
korzyść urosnie.

»Jedźcie wszyscy do dyabła
Leczyć kaprysy!«
— Niechcą czekać do maja
piękne hurysy.
»Lepiej nam siedzieć w gruszcze,
niżli w tej starej puszcze,

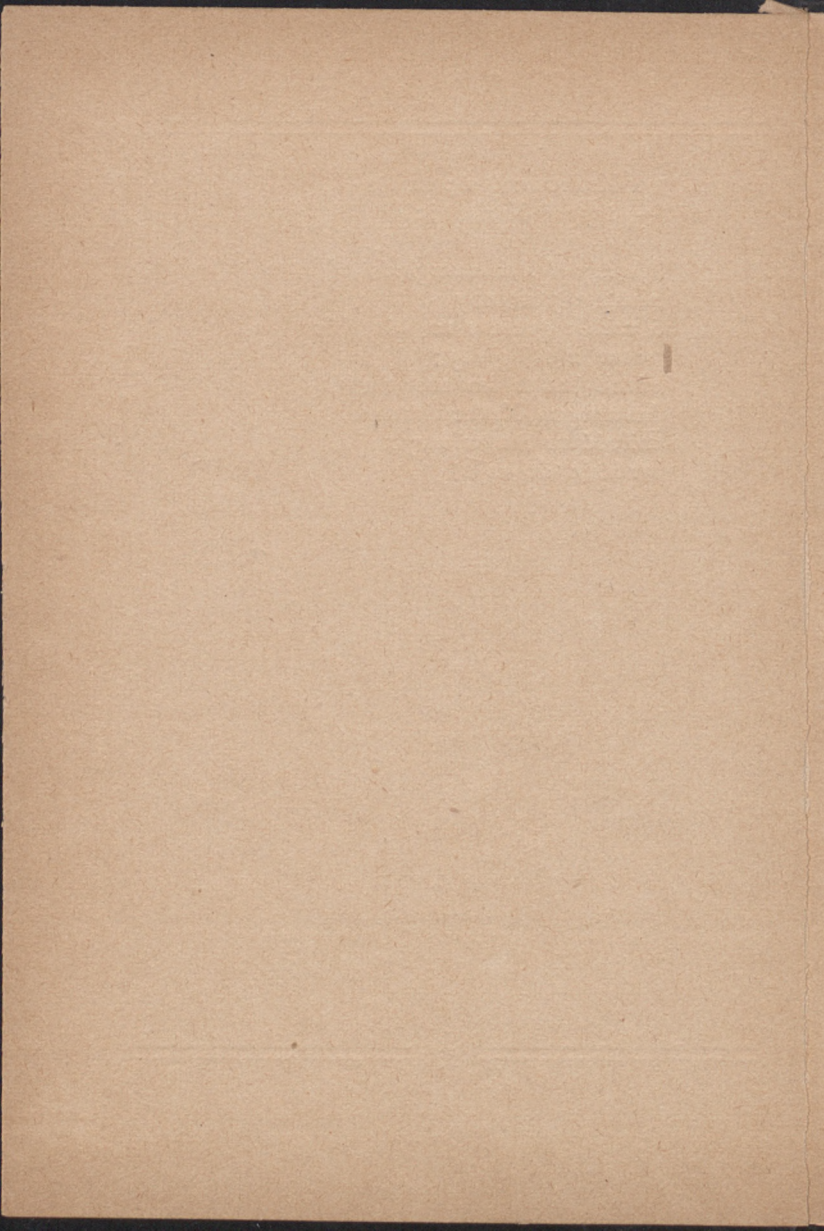

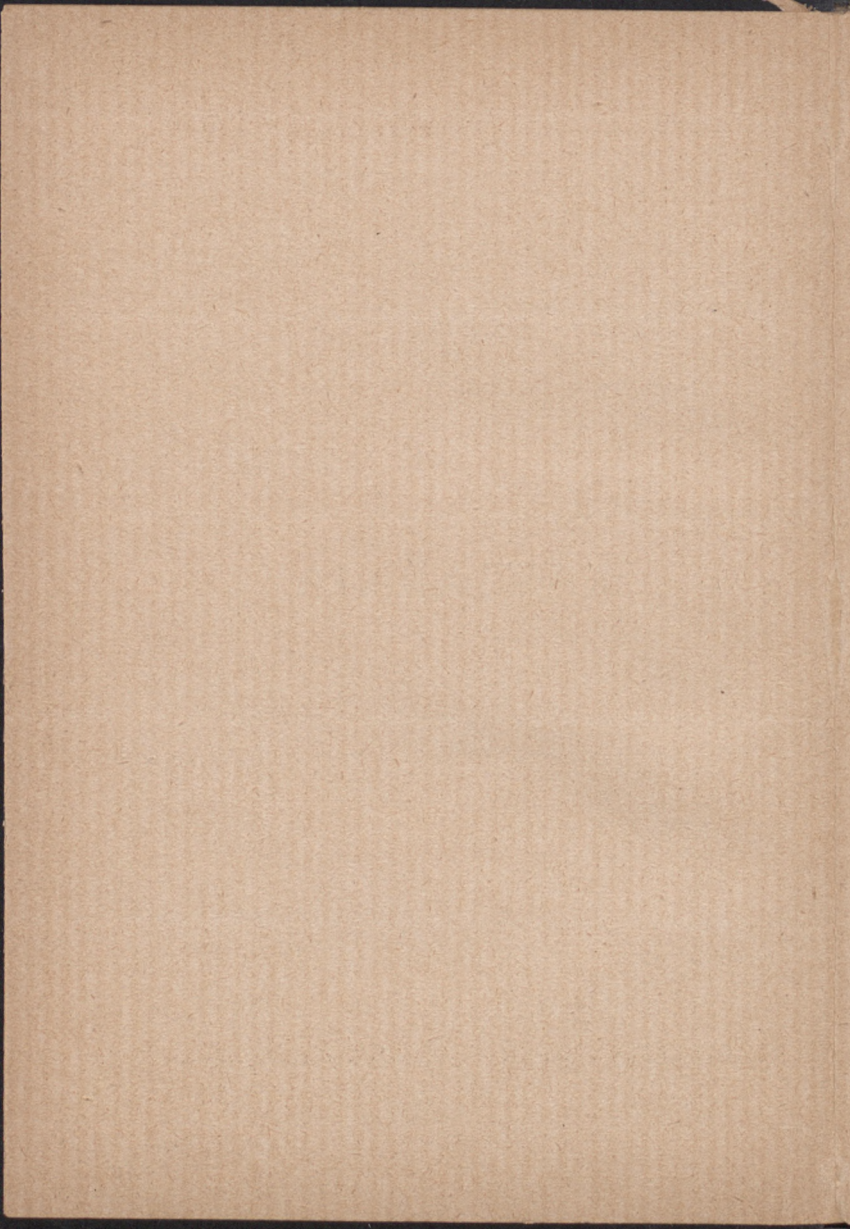
co Krakowem się zowie,
— żegnaj Krakowie!

Mądry Ałłah uwzględnił
słuszne potrzeby
i rzekł: gruszki na wierzbie
rosną z tej gleby;
niech już te im zostaną
kulturowym Krakowianom,
miłość tu nie w zwyczaju,
wróćcie do raju!

KAWIARNIA

Kawiarnio, samotnika świątynio i domie,
kto raz próg twój wyklęty przestąpił ochotnie,
tego czar twój magiczny odurzy zawrotnie,
że zgubi się na zawsze w twej próżni ogromie.

Otchłań pod nim dysząca rozewrze się stromie,
przed którą krok cofając zbłądzi wielokrotnie,
aż jarzaczem się światłem nęcąca zalotnie
błyśniesz mu jak oaza na ulic załomie.

Dla ciebie on domowe ognisko porzuci
i pójdzie zapomnienia szukać u twych zniczy,
i sto razy cię przeklnie i sto razy wróci

w labirynt twój świetlisty i w tłum obcych ludzi,
boś jest jak zalotnica, której czar zwodniczy
wciąż rozkosz obiecuje i przebiegle łodzi.

Lubię wbiegłszy z ulicy w twe gościnne wrota,
zmylić pościg zajadły codzienności płaskiej
i patrzeć z pod framugi, jak w twych światłach blaski
przystraja się widmowo nuda i zgryzota.

Niewolnicy poezyi, Wenery i złota
u twych jasnych ołtarzy przyszli żebrać łaski;
widzę jak po przez zgasłe, życiem zżarte maski
nurtuje potajemnie twa niema robota.

A gdym cudzej się nędzy napatrzył do syta,
biorę łachman gazety, której nikt nie czyta
i skryty za jej skrzydeł bezsilnych parawan

patrzę oczyma duszy w me życie samotne,
a za szybą tam w dali przez ulice błotne
wlecze się mych ukochań żalobny karawan.

Kawiarnio, co krew sączysz jak głodne wampiry,
fantastycznego pendzla godnaś alegoryi —
ty co marny alkohol i gorycz cykoryi
przemieniasz na szatańskie życia eliksiry.

Nad stolikiem twym wrące namiętności wiry
rozbiegły się stąd nieraz po kręgach historyi
i niejeden blask świetny przyszłej sławy glori
odstrzelał się w twe lustra jak w nieba szafiry.

Więc dumna i chełpliwa pomnażasz swe czary
i wybrańców swych wiesz w tajemne zakątki,
gdzie w igrzyskach fortuny, jak dymu opary

kłębią się i znikają lotne mienia szczątki
a na nerwach rozdrzgniętych od przyległej ściany
fałszem ochrypłych dźwięków gra śmiech kurtyzany.

Jest chwila, gdy się zwolna kawiarnia opróżnia,
że słońca elektryczne mgłą się tajemniczo
i jak lampy grobowe zwisają i syczą,
a kształt każdy w niepewne linie się rozluźnia.

Senność jakaś leniwa godzinę opóźnia,
a przez okno nieśmiało swą twarzą dziewczęcą
świt zagłada i pełźnie ku zbladłym obliczom,
kędy jeszcze frazesów wre zajadła kuźnia.

Drzwi zamknięto. W ulicy jeszcze mrok się spiętrza,
jakby w mglistem przyćmieniu teatralnej rampy
muśnięty dreszczem wschodu — a z kawiarni wnętrza

śmieje się po przez szyby jakiś półton lampy
tym uśmiechem szyderczym, martwym trupiej czaszki,
w którą ktoś tłący węglík włożył dla igraszki.

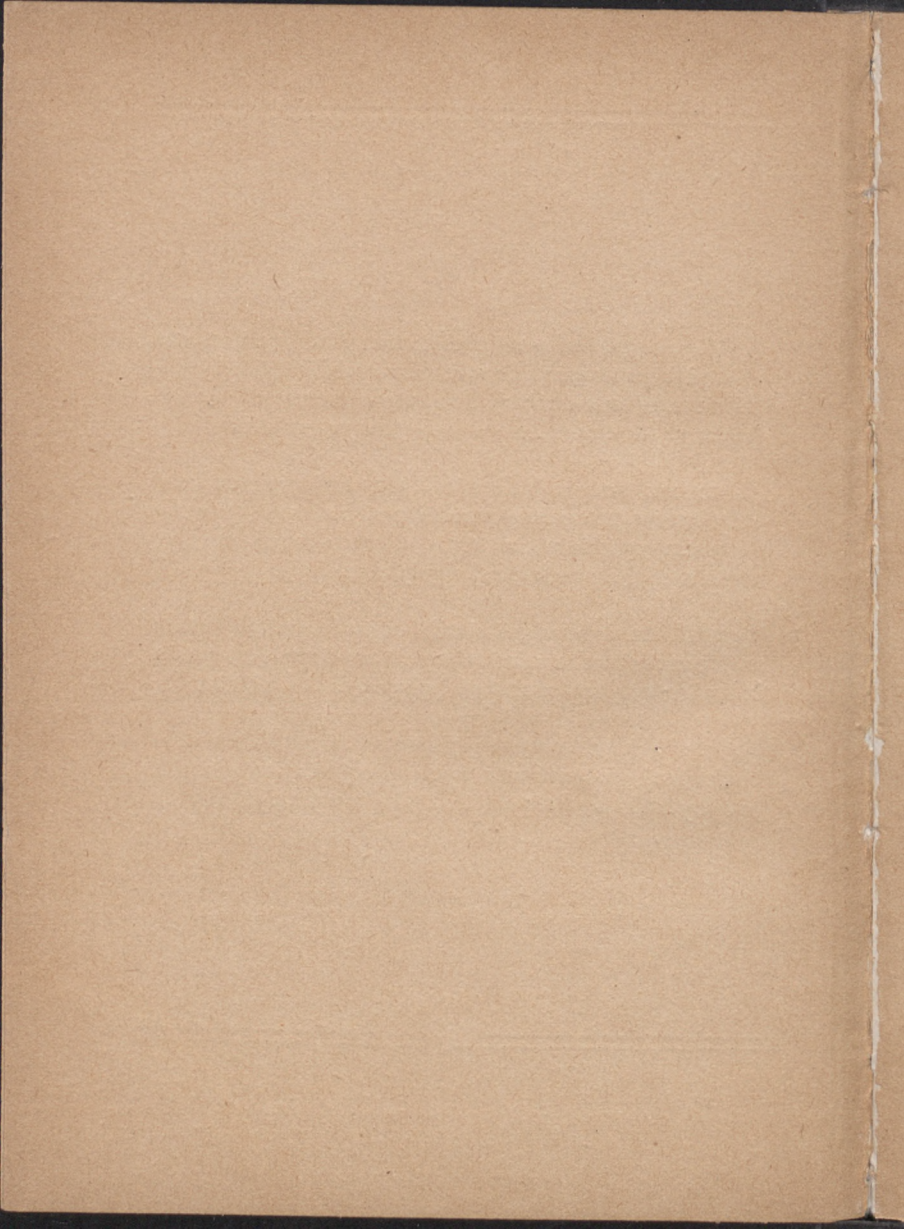
Więc żegnaj mi w tej pieśni; muzy mej, co drzemie,
nie przerażaj już więcej swych kształtów gro-
Uśmiechnij się weselej, bo szatę królewską [teską.
dałem ci w upominek w sonetowym rymie.

Za to też pod dniami wielu nie zapomnij ty mię!
Gdy czerw pracę swą pocznie pod mej trumny deską,
na swem zwiędniętem sercu dymu arabeską
wypisz moje przeklęte, nieplakane imię.

Tymczasem w błysku światła, co twe wdzięki kraszą,
stój przedemną z uśmiechem, z wyciągniętą czaszą,
którą w tyglach alchemii przyrządzała złuda;

niech w jej mętach utopię smutnych myśli nawał —
kochanko! coś zabrała życia mego kawał —
przybytku! w którym mieszka i zachwyty i nuda.

CI, CO SIĘ UPIĆ NIE MOGA

Ci, co się upić nie mogą,
choć wypili dużo,
wśród pijackiej drużyny
liczą długie godziny,
na zegar patrzą z trwogą.

Ci, co się upić nie mogą,
na jedną chwilę błogą,
z ironicznym grymasem
przysłuchują się czasem,
kto przepije do kogo.

Ci, co się upić nie mogą,
zawistnie a złowrogo
w kieliszki patrzą próżne
pijanych szafów dłużne
i głowom ich i nogom.

Ci, co się upić nie mogą,
sentymentu nie zmoją,
śmiech im w uszy zaskrzeczy,
więc każdy z nich złorzeczy
koniakom, ponczom, grogom.

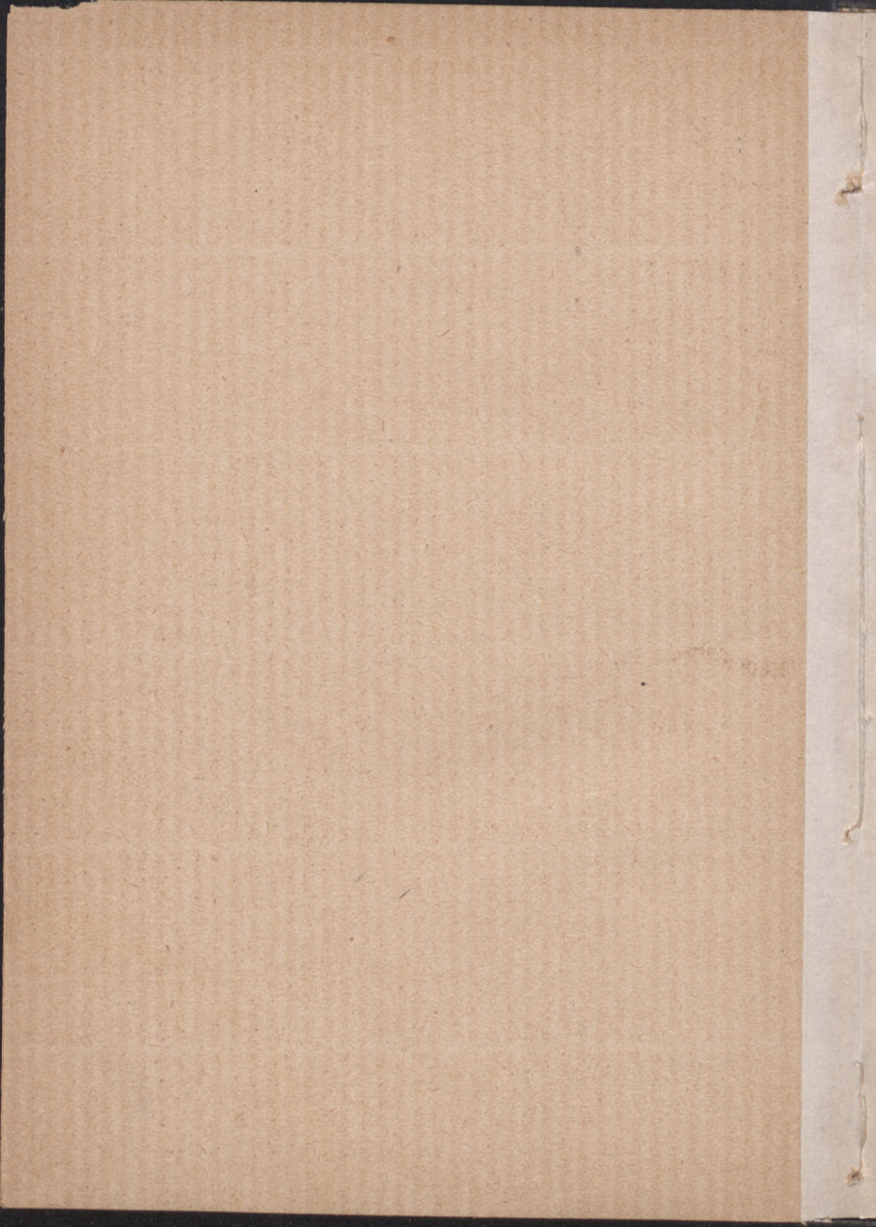

Ci, co się upić nie mogą,
samotną pójda drogą
spragnieni w swej włości, w
pijaków marząc nędzę,
zazdroszcząc ich barłogom.

Ci, co się upić nie mogą,
umrą podobni bogom —
śmierć poda małmazyją;
wtedy już się upiją
ci, co się upić nie mogą.

DRGAJĄCE WIOSNY TĘTNO...

Drgające wiosny tętno
pragnienie we mnie budzi,
usłyszeć pieśń namiętą
nie słów, lecz żywych ludzi.

W tej pieśni, którą skrycie
w marzeniach wiosny roję,
splatałoby wciąż życie
w rym nowy ludzi dwoje.

W harmonii dusz magicznie
rozkoszy rytm przesłodki
kołysałyby muzycznie
i serca wiązał w zwrotki.

Z przestrzeniby odległej
na jedno ócz zakłęcie,
ku sobie serca biegły
w miłości wniebowzięcie.

Całunków tam dwuwiersze
wionęłyby w zawody

---

w dal, w kręgi coraz szersze
rozkoszy i swobody.

I byłaby radosna
ta pieśń pod błękitami,
bo grałaby ją wiosna
sercami i kwiatami.

I drżałaby w błękicie,
jak rannych zórz czerwoność,
a grałoby ją życie
i wiosna w nieskończoność.

SPIS RZECZY

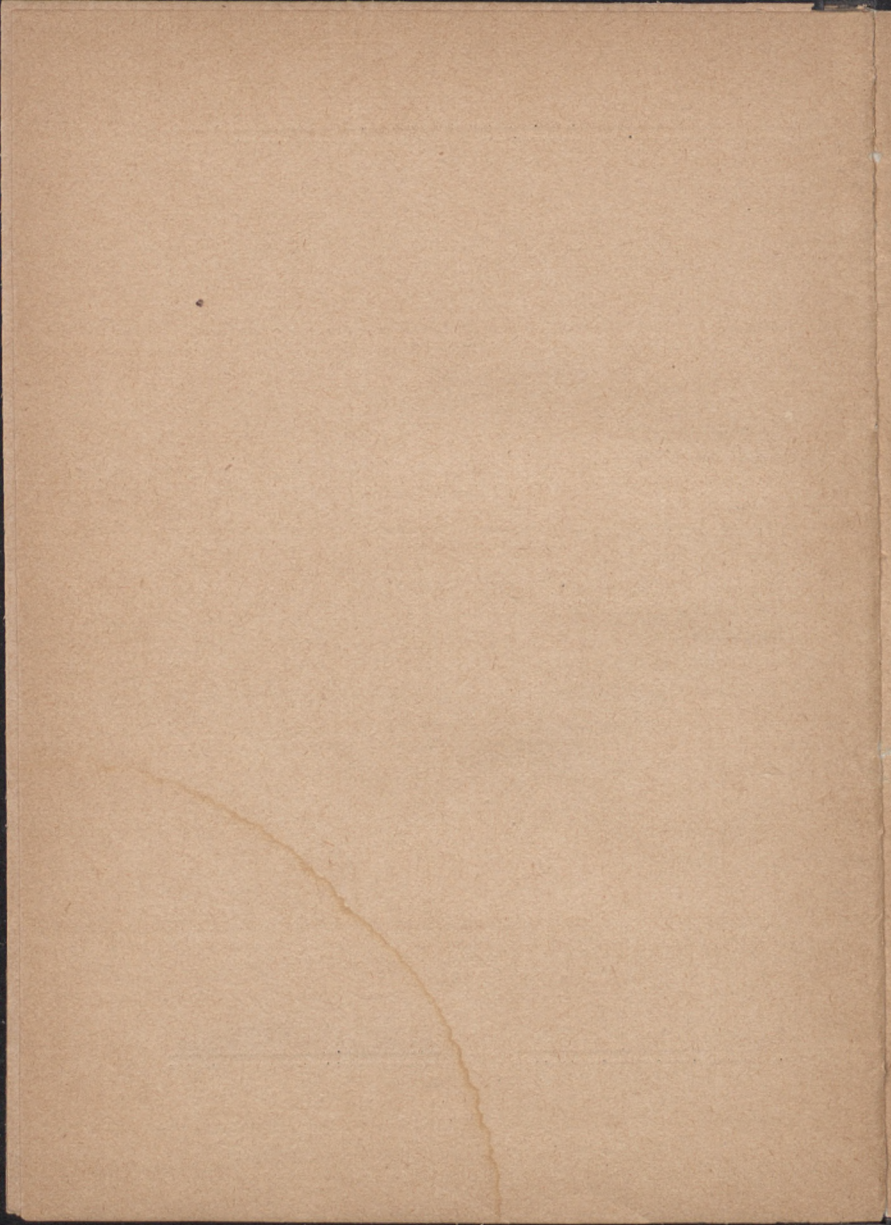

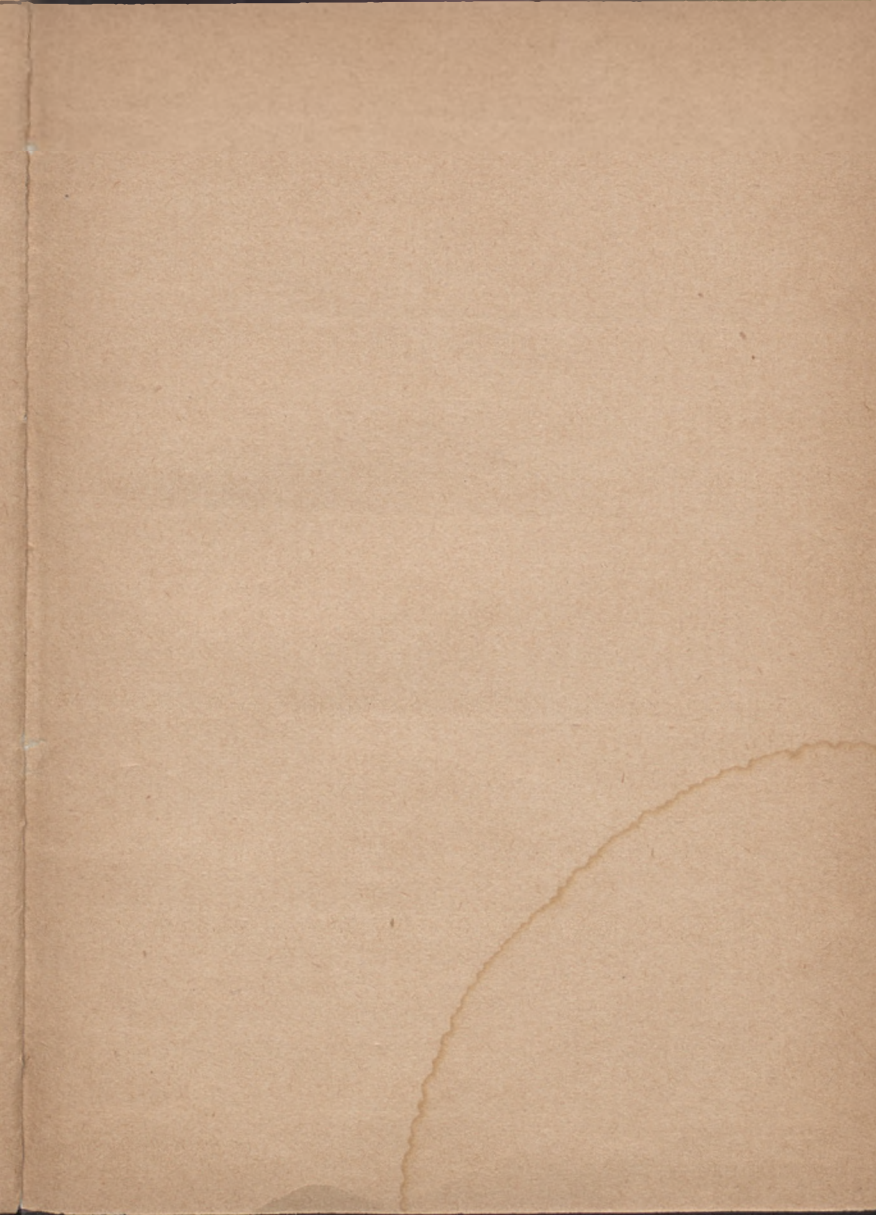

Kabaret szalony	7
Pieśń szampańska	17
Piosenka patetyczna	21
Wspomnienie	27
Na otwarcie kabaretu	31
Oblędny okręt	39
Na imieniny dyrektora kabaretu Stasinka	45
Piosenka o gruszkach	51
Kawiarnia	59
Ci, co się upić nie mogą	67
Drgające wiosny tętno...	71

Biblioteka Główna UMK

300046350024